

SV vil ha bedre bemanning i barnehager

Barna våre er det viktigste vi har. For SV er det viktig å sikre en god og trygg oppvekst for alle barn.

Stadig flere barn går i barnehagen. Det er bra for barna, for familiene og for samfunnet. Det utvikler språk og sosiale ferdigheter og bidrar til å utjevne sosiale forskjeller. Barnehagen skal være en trygg havn for lek, læring og utvikling. Alle barn i barnehagen skal ha nok trygge og gode voksne rundt seg og mulighet til å utvikle vennskap med andre barn. De ansatte er det viktigste for å sikre dette. De må ha mange nok gode kollegaer og tilstedeværende styrer. Oslo SV mener at økt bemanning i barnehagene må være en hovedsak for SV i neste stortingsprogram.

For over 20 år siden tok SV på Stortinget initiativ til å samle opposisjonen og fikk gjennom et forlik med regjeringen. Barnehageforliket var startskuddet for storstilt utbygging av barnehager i Norge og foreldrene ble sikret en lav makspris. Senere kom SV i regjering og sikret at reformen kom i mål med full barnehagedekning og lovfestet rett på plass.

Rødgrønt byråd i Oslo gikk i 2016 foran og banet vei for nye og skjerpede normer for bemanning i barnehagene i hele Norge. Byrådet skrev under en avtale med Fagforbundet i Oslo og Utdanningsforbundet i Oslo om bemanningsnormer for Oslos barnehager. Den nasjonale bemanningsnormen som nå gjelder, ble innført i 2018 og krever at barnehagene skal ha minst én ansatt per tre barn under tre år (1:3) og én ansatt per seks barn over tre år (1:6). Dagens pedagognorm ble skjerpet i 2017 og krever at barnehagen skal ha minst én pedagogisk leder per sju barn under tre år (1:7) og én pedagogisk leder per fjorten barn over tre år (1:14). I 2023 la regjeringen frem Barnehagen for en ny tid - Nasjonal barnehagestrategi mot 2030. Her legges det til grunn at barnehagelærerne skal utgjøre minst 60 prosent av barnehagens ansatte innen 2030.

Nå mener Oslo SV at tiden er inne for å ta et nytt krafttak for kvalitet i barnehagene og styrke grunnbemanningen og kompetansen. Arbeidsgiver må aktivt oppfordre og tilrettelegge for at ansatte gjennomfører etter- og videreutdanning.

De siste 20 årene har barnehagen gjennomgått store forandringer. Barnehagene har blitt større, åpningstidene lengre og barna tilbringer daglig flere timer der enn de gjorde tidligere. Samtidig har gjennomsnittsalderen sunket etter hvert som stadig flere ett- og toåringer blir barnehagebarn. I 2022 gikk over 80% av 1-åringene i barnehagen. Samlet sett har dette bidratt til en svært presset bemanningssituasjon i barnehagene. Sykefraværet er alt for høyt mange steder og det går ut over stabiliteten og tilknytningen til barna.

I Norge går nå over 93% (2022) av barn mellom 1 og 5 år i barnehage. Det er normen at alle barn går i barnehage. Da er det også flere barn med de største behovene som går der. Vi ser at antallet som får spesialpedagogisk hjelp har økt jevnt og trutt de siste årene. Dette forsterker behovet for økt grunnbemanning slik at det allmennpedagogiske tilbudet kan styrkes og sikre oppfølging av hvert enkelt barn, i tillegg til at fagsentrene styrkes med flere ansatte som sikrer spesialpedagogisk hjelp til de som trenger det. Dersom den spesialpedagogisk hjelpen blir omorganisert slik at den som utfører spesialpedagogisk hjelp blir ansatt i barnehagen fremfor på fagsentrene så må den spesialpedagogiske årsverkene justeres etter behov for spesialpedagogiske hjelp.

Oslo SV mener at å øke grunnbemanningen i barnehagene er et av de viktigste nye velferdsloftene for barn i Norge.

Oslo SV vil at:

- Bemanningsnormen skal utvides slik at det er forsvarlig bemanning i hele åpningstiden og mener dette må være en hovedprioritet for SV i neste arbeidsprogram.
- Grunnbemanningen må økes slik at det både blir flere ansatte barnehagelærere, fagarbeidere, assistenter og spesialpedagoger.
- Det skal sørges for ytterligere ekstra grunnbemanning i barnehager i levekårsutsatte områder.
- Det skal være et lovfestet krav om tilstedeværende styrer i hver barnehage.
- Store barnehageeiere må ha fast ansatte vikarer.
- Arbeide for at barnehageansatte skal ha en 6-timers arbeidsdag for å både få ned sykefraværet og gjøre det mer attraktivt å jobbe i barnehage
- Øke finansieringen slik at man får en reell økning i antall plasser på arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning.